

Primer, la independència, i després ja parlarem de política. Aquest és el lema d'Alex Neil (Irvine 1951), vice-president de la comissió d'Afers Exteriors del Parlament escocès. No és casual que la premsa d'Edimburg el qualifique de diputat 'fonamentalista'.

“El futur d'Escòcia no depèn de Gordon Brown, sinó dels votants”

Cal tenir en compte que els grans i vells diaris d'Edimburg, com *The Scotsman* o *The Herald*, mai no han estat gaire pròxims al cercle d'amistats del Partit Nacionalista Escocès (SNP). Ni tampoc a la idea d'una Escòcia independent, vaja. Per això, quan la premsa tradicional es refereix a Neil com un membre del corrent *fonamentalista*, hem de retenir l'adjectiu amb prudència. Però, a banda, resulta almenys estrany que un *fonamentalista* forme part de tres diferents grups interparlamentaris —el d'Economia, el de Comunicació i el de Cultura—, siga membre de la comissió de Finances i vice-president de la d'Afers Exteriors, i mantinga encara els peus en el món real —material— de la butxaca domèstica: la seua petita firma, Alex Neil Consultancy, dona consell privat per uns 750 euros la sessió.

Neil va demanar l'alta a l'SNP l'any 1985 després d'haver començat la vida política al costat del laborisme, on va originar una escissió a l'esquerra que no va arribar gaire lluny electoralment. Potser és d'ací que naix la seua impaciència.

—**La publicació de les bases del referèndum per la independència, a l'agost, va sorprendre escocesos, anglesos i europeus amb l'engegada del procés oficial. Trobeu que el govern ha exacerbant la tensió social entre sobiranistes i unionistes?**

—És clar que no. Això deien les sibil·les laboristes, però passa que les aprecia-

cions de l'oposició sobre l'Escòcia actual no són gaire acurades [riu discretament].

—**Les tensions polítiques, en canvi, sí que han augmentat.**

—Allò que ha augmentat és la qualitat de debat polític. Sens dubte, gràcies a l'horitzó concret d'un referèndum en què els escocesos decidiran el seu futur, les

propostes dels partits polítics han hagut d'aixecar el nivell d'ambició i millorar els programes. Hem entrat en una fase nova i ningú no pot mantenir els esquemes del passat: abans de l'estiu, conservadors, liberal-demòcrates i laboristes defensaven el marc vigent d'autonomia per a Escòcia; avui, tots tres s'oposen a la independència del país, però alhora donen suport a la transferència de més poders cap a Holyrood [el Parlament escocès, a Edimburg]. Estem junts en l'exigència d'una autonomia més àmplia, més completa. Això és un avanç que ni ells mateixos no havien pogut preveure.

—**Potser era aquest l'objectiu de l'SNP?**

—Quin, el de traure'ls del seu regionalisme? Doncs no. I tant que no. El nostre objectiu és una Escòcia sobirana.

—**I tothom a l'SNP hi està d'acord?**

Sr Jim Mather

Ministre d'Empresa, Energia i Turisme

“El creixement econòmic d'Escòcia dels darrers 40 anys no tan sols ha estat menor que el de la resta del Regne Unit, sinó també menor que el de nacions de la UE de dimensions semblants. El governant SNP (Scottish National Party) s'ha imposat l'objectiu d'equiparar les taxes de creixement del Regne Unit en els propers quatre anys i té un pla creïble per a assolir-ho, amb la qual cosa recuperarà anys de mals resultats econòmics. Tanmateix, també volem avançar en el reconeixement que, per aconseguir-ho, necessitem unes eines que només poden arribar amb la independència. De moment, intentem construir l'economia d'Escòcia amb un peu coix, perquè els països utilitzen la seua capacitat fiscal per incentivar l'economia i subvencionar les empreses, però Escòcia no té aquesta capacitat. Amb la independència, tindriem a la nostra disposició un ventall complet d'instruments econòmics que podríem usar en benefici d'Escòcia. Irlanda i Finlàndia exemplifiquen allò que poden aconseguir les nacions petites a la perifèria d'Europa. L'SNP vol veure una Escòcia independent en peu d'igualtat amb aquelles, una nació reeixida i econòmicament vibrant al si de la Unió Europea.

Amb aquest objectiu, ens identifiquem amb les paraules de l'economista en cap de l'OCDE, Jean Pierre Cotis, que va pronunciar la famosa frase: 'La incapacitat de convergir és la incapacitat d'aprendre.'

Potser és per això que volem convertir Escòcia en una Societat de l'Aprenentatge.”

[Neil va arribar a plantejar-se la candidatura a liderar el partit fa set anys, però uns altres membres de pes com l'actual primer ministre, Alex Salmond, van anunciar que no treballarien amb ell perquè el consideraven excessivament 'esquerrà i radical'].

—Per això hi ha una fase prèvia pública del referèndum on tothom pot participar, i ha de fer-ho. Tota la ciutadania, siga quina siga la seua militància o la seua no militància. De fet, aquest novembre volem aprovar a la cambra una moció per a assegurar el dret dels escocesos a fer una consulta nacional sobre la independència, per deixar la tutela de la Unió a banda i treballar amb tots els recursos que ofereix aquest país. El referèndum, cal recordar-ho, té exclusivament la finalitat d'oferir a Escòcia l'oportunitat de la independència, de dir sí o no.

—Per què un futur millor per a Escòcia ha d'estar lligat necessàriament a la seua independència?

—Permeteu-me de parlar clar i net. El camí de la superació d'un país, el camí per a aprofitar tot el potencial d'una nació, per a protegir els seus interessos, per a establir relacions amb la resta del món, per a tenir una expressió cultural plena, per a enfortir la seua economia i per a generar riquesa, és un camí d'una sola direcció: la independència. Per quina raó això és així? Bé, només cal fer una ullada al voltant i demanar-ho a qualsevol dels estats que ens envolten, no us sembla?

—Quina ha estat la resposta al repte de la independència en els sectors socials no familiaritzats amb l'SNP?

—Molt i molt receptiva. La societat escocesa en general gaudeix d'aquesta ocasió de debat amb la major naturalitat. D'ací ve que l'SNP haja guanyat les eleccions, d'una altra banda.

—Amb un govern en minoria.

—...I?

—Que costa molt més de tirar endavant quan necessites algun grup de l'oposició per a aprovar qualsevol moció, qualsevol llei.

—Com més minoritari és un govern, millor és l'activitat parlamentària.

—Alguns altres en diuen un govern dèbil.

—No necessàriament. Per aprovar la legislació particular, pròpia de l'SNP, la que cap altre grup polític no presentaria al Parlament, és evident que hem de

jugar amb més partits. Però això fa que Holyrood siga més ric, més interessant. És un joc on tots hi guanyem perquè es tracta de descobrir els punts que compartim, allò en què podem treballar plegats. En el cas de l'SNP no és pura xerrameca; ho demostrem des del maig. El nostre govern no és un govern paralitzat.

—Tanmateix, això també significa que l'SNP es troba obligat a ballar al so dels col·laboradors esporàdics. Ha de pescar a totes les aigües. Si us sembla bé, m'agradaria que comentéssiu alguna de les darreres polèmiques, com ara la posició del primer ministre Salmond a favor d'escurçar el termini per a avortar de 24 setmanes a 20.

—Disculpeu, però no és cap novetat. Això ha aixecat discussions en la política escocesa durant els darrers trenta anys.

—Aleshores, no és cert que el sector catòlic escocès exerceix una influència especial en el govern de l'SNP [la premsa assegura que el primer ministre escocès, Alex Salmond, ha tingut reunions aquest estiu amb el cardenal catòlic Keith O'Brian per compartir punts de vista]?

—I ara! [Alex Neil es defineix com a cristià en la seua pàgina a internet].

—Què opineu de la reacció del govern de Londres?

—Gordon Brown [primer ministre britànic] estarà sempre, sempre, contra la independència d'Escòcia. El govern britànic sempre s'hi oposarà, i Brown és particularment contrari a l'SNP des de fa molt de temps.

—Fins ara, aquesta posició s'ha expressat d'una manera molt civil, no?

—Mireu, allò que Brown faça o deixe de fer... Depèn de la gent, són els escocesos els qui faran valer la seua voluntat en un sentit o un altre. Al final, serà allò que Escòcia voldrà.

—Només per refrescar la meua memòria, què hi guanyarà Escòcia, si vota a favor de la independència?

—[El seu to de veu es torna entusiàstic] Participariem plenament en la Unió Europea. Això és molt important, perquè els nostres veïns, els altres membres d'aquest arc de la prosperitat al qual sovint en referim, pertanyen al context europeu. I tindriem per fi un sistema fiscal com toca, a favor de les persones, i de la iniciativa empresarial.

—Això pareix un punt de partida, no d'arribada.

—Home, ara ens entenem! Estem fent camí, Escòcia fa camí.

Victorià Jiménez
Londres